

Nr 209.

Godkänd av första kammaren den 12 maj 1945.

Godkänd av andra kammaren den 12 maj 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärv av aktier i Nässjö—Oskarshamns nya järnvägsaktiebolag m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 105.)

Till Konungen.

I propositionen nr 178 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 2 mars 1945, föreslagit riksdagen att dels besluta, att aktierna i Nässjö—Oskarshamns nya järnvägsaktiebolag ävensom Eksjö—Österbymo och Vetlanda järnvägar må på avtalade villkor förvärfvas av staten, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för Nässjö—Oskarshamns nya järnvägsaktiebolags trädande i likvidation, dels föreskriva, att Nässjö—Oskarshamns, Eksjö—Österbymo och Vetlanda järnvägar skola från och med den 1 januari 1946 införlivas med statens järnvägar, dels ock till Förvärv av aktier i Nässjö—Oskarshamns nya järnvägsaktiebolag å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder, Statens järnvägar, för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 8 400 000 kronor.

Enligt gjorda avkastningsberäkningar, vid vilka följts samma principer som de vid förhandlingarna om Halmstad—Nässjö järnvägar tillämpade, skulle man på den angivna köpeskillingen, 8 820 000 kronor, kunna räkna med en förräntning av 3,8 procent. Bananläggningen uppges vara i väl underhållet skick. Det finansiella resultatet anses kunna förbättras genom införande av motorvagnstrafik och andra rationaliseringsåtgärder. Då härtill läggas indirekta vinster av olika slag, vilka i detta fall beräknas kunna bli ovanligt stora på grund av möjligheterna till förenklad förvaltning vid de många hittillsvarande övergångsstationerna till statsbanorna, bör det preliminärt ingångna köpeavtalet kunna anses för statens del godtagligt.

Samtidigt skulle — utan att någon köpeskillning utbetalas — förvärfvas de med Nässjö—Oskarshamns järnväg samförvaltade smalspåriga banorna Vetlanda—Nässjö, Vetlanda—Målilla och Eksjö—Österbymo. Frågan huruvida dessa senare tre banor böra med hänsyn till det svaga driftresultatet nedläggas har departementschefen ansett böra göras till föremål för förnyad prövning, sedan nuvarande onormala förhållanden på transportväsendets område upphört. I anledning härav föranlåtes riksdagen erinra, att i den mån framdeles en dylik undersökning befinnes böra ske, hänsyn självfallet ej endast bör tagas till de direkta resultaten av bandriften, sådana dessa kunna rent siffermässigt framräknas. I betraktande måste också tagas ifrågavarande med stora lokala uppoffringar åstadkomna samfärdselleders betydelse för bygdens framtida ekonomiska utveckling och befolkningens fortsatta försörjning.

Med åberopande av vad riksdagen sålunda anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till propositionen, *dels* beslutat, att aktierna i Nässjö—Oskarshamns nya järnvägsaktiebolag ävensom Eksjö—Österbymo och Vetlanda järnvägar må på avtalade villkor förvärvas av staten, *dels* bemyndigat Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för Nässjö—Oskarshamns nya järnvägsaktiebolags trädande i likvidation, *dels* föreskrivit att Nässjö—Oskarshamns, Eksjö—Österbymo och Vetlanda järnvägar skola från och med den 1 januari 1946 införlivas med statens järnvägar, *dels* ock till Förvärv av aktier i Nässjö—Oskarshamns nya järnvägsaktiebolag för budgetåret 1945/46 under statens affärsverksfonder, statens järnvägar, anvisat ett investeringsanslag av 8 400 000 kronor.

Stockholm den 12 maj 1945.

Med undersätlig vörndnad.

Nr 210.

Godkänd av första kammaren den 12 maj 1945.

Godkänd av andra kammaren den 12 maj 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående införlivande i statsbanenätet av Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar.

(Statsutskottets utlåtande nr 106.)

Till Konungen.

I propositionen nr 130 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 2 mars 1945, föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för att Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag skall träda i likvidation, *dels* föreskriva, att Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar skola från den 1 juli 1945 införlivas med statens järnvägar, *dels* ock till Förvärv av Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar för budgetåret 1945/46 å kapitalbudgeteten under Statens affärsverksfonder, Statens järnvägar, anvisa ett investeringsanslag av 10 735 600 kronor.

Sedan vid 1944 års riksdag beslut fattats om förstatligande av Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg ha nu så gott som samtliga aktier i järnvägsaktiebolaget förvärvats av staten. Förevarande proposition avser endast de förvaltnings- och räkenskapstekniska åtgärder, som äro förknippade med banans direkta införlivning i statsbanenätet.

Till ifrågavarande förvärv beviljades vid 1944 års riksdag ett belopp av 25 200 000 kronor, motsvarande vederlaget för samtliga aktier. För täckning därutöver av bolagets återstående skulder har det av budgettekniska skäl ansetts lämpligt, att anslag å 10 735 600 kronor nu anvisas. Bland kostnaderna för ba-